

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลด้านสถานภาพทั่วไป ของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัย ข้อมูลของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 204 คน จากผู้เรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ทั้งหมด 433 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 99.5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 20 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 49 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นนักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี จำนวน 70 คนคิดเป็นร้อยละ 34.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นนักศึกษาสาขางานเครื่องมือกล จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 74 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีผลการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ได้เกรด 2.5 จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากผู้ปกครองจบประถมศึกษา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากผู้ปกครองมีอาชีพเกษตร/ประมง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากผู้ปกครองมีรายได้ 5,000-10,000 บาท จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9

5.1.2 ข้อมูลจากตัวแปรด้านปัจจัยที่ศึกษา

จากผลการวิเคราะห์การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา รายวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ทั้ง 4 วิทยาลัย พบว่าปัจจัยทั้ง 4 ด้านในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก

จากการวิเคราะห์ที่เป็นรายชื่อแต่ละปัจจัยพบว่า

1. ด้านผู้เรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนคิดว่าการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ทำให้มีโอกาสประกอบอาชีพได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ภาษาอังกฤษของคอมพิวเตอร์
2. ด้านครูผู้สอนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีความรู้ความชำนาญโดยตรงในเรื่องที่จะสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูผู้สอนจัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัตินอกเหนือเวลาการเรียน
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องปฏิบัติการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ มีระบบแสงสว่าง เพียงพอแก่การฝึกปฏิบัติงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องปฏิบัติการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ มีระบบ Internet ไว้ใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
4. ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าคบหาเพื่อนโดยไม่สนใจว่าเพื่อนคนไหนเรียนเก่ง คนไหนเรียนอ่อน หรือมีฐานะทางครอบครัวที่แตกต่างกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เมื่อมีเวลาว่างจากการเรียน เพื่อนจะชวนข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

5.1.2 การวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์

จากการวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 และสามารถสร้างเป็น สมการถดถอยเพื่อประมาณค่า พบว่า ตัวแปรอิสระปัจจัยด้านผู้เรียนระดับผลการเรียน และสาขางานที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปวช.อธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ได้ร้อยละ 34.70 มีความสัมพันธ์กันเท่ากับ .347 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับปานกลาง โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 1.375 และเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้สมการพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ดังนี้

$$FRA = -2.447 + .879GPA + 2.276FOE + 1.069FAS$$

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถสรุปประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาวิเคราะห์และอภิปรายผลดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของสมการ พบว่าตัวแปร ระดับผลการเรียน สาขางานที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปวช. และปัจจัยด้านผู้เรียน มีผลบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ จากข้อมูลพบว่าผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปวช. สาขางานที่เรียนในสาขาวิชา เครื่องมือกลและซ่อมบำรุง มีทัศนคติต่อการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ที่ดี มีพฤติกรรมระหว่างการเรียนรู้วิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ที่ดี มีความรู้พื้นฐานและทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ที่ดี ทำให้ผู้เรียนมีระดับผลการเรียนสะสมสูง จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์สูงด้วย

5.2.1 ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 พบว่าผู้เรียนส่วนมากมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับที่ดีพอใช้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์สูงตามไปด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณีย์ อุทุมพร [48] พบว่าเกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรีเป็นองค์ประกอบร่วมที่มีความสำคัญตัวหนึ่งในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีเป็นตัวที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของนักศึกษาเมื่อเข้าสู่การเรียนในระดับปริญญาโท สอดคล้องกับสำเนียง ไช่มุกข์ [54] จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิต ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสมที่สำเร็จการศึกษาในระดับปวช. หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาช่างเทคนิคการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ วันชาติ ชัยฤกษ์ [55] จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเครื่องมือกลเบื้องต้น ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ 5 เกี่ยวกับตัวแปรระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม GPA พบว่า เมื่อคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยสะสม เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วยจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น 1.015

5.2.2 สาขางานที่สำเร็จการศึกษาในระดับปวช.

เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปวช. ส่วนมากเป็นสาขางานที่อยู่ในสาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง พบว่าในการเรียน-การสอน ต้องออกแบบและเขียนแบบ เพื่อผลิตชิ้นส่วนต่างๆ แล้วทำการซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลอยู่เป็นประจำ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ สูงตามไปด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของบวรศักดิ์ คงเสน [57] ได้ศึกษาปัจจัยที่

ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น กรณีศึกษาสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสาขางานของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า สาขางาน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05

5.2.3 ปัจจัยด้านผู้เรียน

เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก พบว่าผู้เรียนคิดว่าการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ทำให้มีโอกาสประกอบอาชีพได้ และผู้เรียนคิดว่าการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้เป็นคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลดาวัลย์ จงปราณี [57] จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างเขียนแบบเครื่องกล สถาบันอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจากปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน คุณลักษณะของครูผู้สอน ด้านตัวนักเรียน/นักศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและเนื้อหา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ และทักษะพื้นฐานทางเครื่องกล การวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรนำมาศึกษา ทั้ง 8 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และ.05 ตามที่ ศรีระพร จันทโนทก [58] พบว่าความตั้งใจ ความคิดริเริ่ม แรงจูงใจในการเรียน ความรับผิดชอบและทักษะ เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนของผู้เรียน การศึกษาของ Davis ที่ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การใช้เวลาของนักเรียน นักเรียนที่ทุ่มเทและใช้เวลาเรียนอย่างเต็มที่ จะมีความสนใจอยากจะเรียนรู้เนื้อหาการเรียน ทำให้มีผลการเรียนดี และ Bloom [59] กล่าวไว้ว่า ความสนใจในวิชาที่เรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชา จะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน

5.2.4 ด้านครูผู้สอน

เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือครูผู้สอนจัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัตินอกเหนือเวลาการเรียน และครูผู้สอนจัดสอนปฏิบัตินอกเหนือเวลาการเรียน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ผจญ ชันชะชวณะ [60] ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะเกิดความกระตือรือร้นที่จะติดตามครูผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการสอนอย่างมีขั้นตอนอย่างละเอียดและกระจำจัดในความคิดตลอดเวลาที่มีการสอน และผลการวิจัยของ ลดาวัลย์ จงปราณี [57] จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างเขียนแบบเครื่องกล สถาบันอาชีวศึกษา โดย

พิจารณาจากปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน คุณลักษณะของครูผู้สอน ด้านตัวนักเรียน/นักศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและเนื้อหา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ และทักษะพื้นฐานทางเครื่องกล การวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรนำมาศึกษา ทั้ง 8 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และ.05

5.2.5 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องปฏิบัติการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ มีระบบ Internet ไว้ใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และห้องปฏิบัติการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ มีเอกสารหรือตำราที่เกี่ยวกับรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บวรศักดิ์ คงเสน [56] ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น ทัศนศึกษา สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งขัดแย้งกับ ชัยวัฒน์ แน่นอุดร [36] ให้ความเห็นไว้ว่าการอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการเรียนการสอนในด้านความต้องการสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เรียน เช่นเดียวกับ ชีระยุทธ รัชชะ [47] ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

5.2.6 ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือเมื่อมีเวลาว่างจากการเรียน เพื่อนจะชวนข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และข้าพเจ้ากับเพื่อนๆ มักจะทบทวนตำราก่อนสอบด้วยกัน ซึ่งขัดแย้ง ขวัญชัย สงวนพงษ์ [40] และธนาศักดิ์ กู้สุจริต [41] ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาช่างไฟฟ้ากำลัง และนักศึกษาวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

5.3 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

5.3.1 ผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า ตัวแปรอิสระปัจจัยด้านผู้เรียน ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม และสาขางานที่สำเร็จการศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งปัจจัยด้านระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มากที่สุด เมื่อผู้เรียนมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช.สูง จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้สูงขึ้น ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่านำมาเป็นหลักเกณฑ์ ในการปรับปรุงเทคนิคหรือรูปแบบการสอนที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ให้สามารถทำความเข้าใจบทเรียนและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนะนำให้นักเรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญของผลการเรียนว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของชีวิตในอนาคต

5.3.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัตินอกเหนือเวลาการเรียน และจัดสอนปฏิบัติเสริมให้กับผู้เรียนเพราะการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ตามสภาพจริงการเรียน-การสอน จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน

5.3.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ควรจัดห้องปฏิบัติการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ให้มีระบบ Internet และเอกสารหรือตำราที่เกี่ยวกับรายวิชา ไว้ใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรมีการศึกษาถึงตัวแปรด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์

5.4.2 ควรมีการศึกษาเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างของประชากรในทุกๆ ภาคเพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนำผลมาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์กันเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมแต่ละสถานศึกษาในแต่ละภาคของประเทศ

5.4.3 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอื่นๆ ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกัน แล้วนำผลมาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์กัน เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับรายวิชานั้นๆ ของแต่ละสถานศึกษา